

С.Чувашское Дрожжаное

РЕШЕНИЕ

30 июнь 2021 ел

КАРАР

11/1

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегендә гавами тыңлауларын (җәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегендә яшәүчеләр катнашында жирле эһәмияттеге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, кеше хокукларын саклау өчен, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ.

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегендә гавами тыңлауларны (җәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге территорииясендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү турында гы Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 апрельдәге 17/2 номерлы карары белән расланган нигезләмәнең үз көчен югалткан дип танырга.

3. Элеге каарны авыл жирлеге территорииясендә урнашкан максус мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә, Чуаш Чүпрәле авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга ([pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)).

3. Элеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә дип билгеләргә.

Татарстан Республикасы  
Чүпрәле муниципаль районы  
Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге башлыгы

В.В.Землемеров



Татарстан Республикасы  
Чүпрэле муниципаль районы Чуаш Чүпрэле авыл жирлегенде гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм 30.06.2021 ел карары белән расланган

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Чуаш Чүпрэле авыл жирлегенде гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы Нигезләмә

Элеге нигезләмә Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Чуаш Чүпрэле авыл жирлегенде (алга таба - нигезләмә) гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибен Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Чуаш Чүпрэле авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнде.

## Бүлек 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

### Статья 1. Төп төшенчәләр

Элеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Чуаш Чүпрэле авыл жирлегенде яшәүчеләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан каарлар кабул итү процессында катнашу хокукларын гамәлгә ашыру формасы, шулай ук федераль законнарда, элеге Нигезләмәдә беркетелгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен;

инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукуна ия Россия Федерациясе гражданнары яисә гражданнары төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән гавами тыңлауларда катнашучы карада торган мәсьәлә турында фикер алышуда катнашырга хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары нигезендә жирле үзидарә яки дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегенде катнашучы, түләүле шартнамә нигезендә халык алдында тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүче затлар керми;

ачык тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар экспертлары, ачык тыңлауларны уздыру буенча оештыру комитеты әгъзалары;

гавами тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның

вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән срокта гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясау өчен оештыру комитетына үзләренең гаризаларын тапшырганнар;

оештыру комитеты - Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларыннан, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән паритет башлангычларда тупланган гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәрү буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегиаль орган;

ижтимагый контроль максатларында ижтимагый әһәмияткә ия мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнары каарлары проектлары буенча фикер алышуда жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның вәкаләтле затлары, гражданныарның һәм ижтимагый берләшмәләрнең мәнфәгатьләре тиешле каар белән кагыла торган вәкилләре катнашында жәмәгатьчелек фикер алышулары.

Гавами тыңлаулар эксперты-ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемгә ия һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт халык алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәрне язмача тапшыра һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

## Статья 2. Гавами тыңлауларна үткәрү максатлары

Ачык тыңлаулар тубәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектларын тикшерү;

гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу;

Гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү эксперктарның ачыклыгы, хәбәрдарлыгы, ихтыярлылыгы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

## Статья 3. Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Халык тыңлауларының нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим иту характеристына ия.

2. Гавами тыңлауларга тубәндәге сораулар чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Советы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында каары проекты, шулай ук Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында, Уставка Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Россия Федерациисе субъекты законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан карау формасына үзгәрешләр керту турында

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Советы каары проекты, шулай ук уставка үзгәрешләр нәм өстәмәләр керту турында Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Советы каары проекты;

2) жирле бюджет проекты нәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеген үзгәртеп кору турындагы сораулар, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеген үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән я жыеннарда белдерелгән муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу таләп ителә;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану нәм төзелеш кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияләрне межалау проекты, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, курсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проект, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы каары проекты, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләү, жир участокларын нәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча каары проекты, жирдән файдалану нәм тыйзелеш алыш баруның расланган кагыйдәләре булмаганды рөхсәт бирү турында каары проекты.

3. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар үткәрү рөхсәт ителә, әгәр бу нәр мәсьәләне нәр яклап нәм тулы фикер альшуга комачауламаса.

4. Ачык тыңлауларны оештыру нәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

#### Статья 4. Гавами тыңлауларның инициаторлары

Гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет), Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге башлыгы (алга таба - башлык) инициативасы буенча регламент нигезендә үткәрелә. Халык алдында тыңлаулар үткәрү буенча халык инициативасы Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә кимендә 15 кеше булган 18 яшкә житкән нәм дайми яшәүче гражданнар төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

#### Бүлек 2. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘҮ

#### Статья 5. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халык яисә совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет тарафыннан, ә контракт нигезендә үз вәкаләтләрен башкаручы Башкарма комитет башлыгы яисә житәкчесе инициативасы белән - Башлык тарафыннан билгеләнә.

Ачык тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткәру турында халык инициативасын тәкъдим итү һәм инициативага ярдәм итү өчен кимендә 15 кешедән торган инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем Советка тәкъдим итә:

- Ачык тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, ачык тыңлаулар билгеләү һәм аларны уздыру зарурлыгын нигезләү турында гариза, № 1 күшымта нигезендә, гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган гариза; ;

- муниципаль хокукый акт проекты (аны ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү киәклегенең нигезләмәсен үз эченә алган аңлатма язы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый актны гавами тыңлауларда карауга керткән очракта);

- №2 күшымта нигезендә гражданнарның инициатив төркеме Исемлеге;

- инициативалы төркем төзу турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе.;

- гражданнарның инициатив төркемен булдыру турында Карап кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проектының нотыкчысы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проектын гавами тыңлауларда карауга керткән очракта) озату хаты.

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче (гражданнарның инициатив төркеме вәкиле) һәм инициатив төркем жыелышы секретаре тарафыннан имза салынырга тиеш.

2.2. Әгәр Советыка әлеге статьяның 2.1 пунктчасындагы барлык документлар бер үк вакытта тәкъдим ителсә гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа күшүп бирелә торган документлар кергән көннән алыш 30 көн эчендә, инициатив төркем ачык тыңлаулар үткәру инициативасын хуплаучы (әлеге Нигезләмәнең 3 нче күшымтасы нигезендә), Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында 18 яшькә житкән һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге территориясендә кимендә 15 дайми яшәүчеләрнең имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар советка ачык тыңлаулар үткөрү түрында инициативаны тәкъдим итү түрында гариза биргән көннән соң килүче көннән жыелырга мөмкин. Кулга язылмаган ысул белән яки карандаш белән мәгълүматны язылу кәгазенә керту рөхсәт ителми. Гражданнар түрында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә һәм таныклык язына керту даталарында төзәтмәләр гражданнар һәм имза жыючылар тарафыннан әйтегендә булырга тиеш.

2.4. Совет эшче төркем төзи һәм язылу кәгазьләрен биргән көннән алыш 10 көн эчендә тапшырыла торган белешмәләргә тикшерү үткәрә.

Имзаларны һәм язылу кәгазьләрендәге мәгълүматларны тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлдә яки гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Имза гамәлдә, әгәр әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлдә түгеллеге билгеләнмәгән булса.

Имзалар жыю һәм (яки) кул кую кәгазен рәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган имзалар дөрес түгел дип түбәндәге очракта таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
- 2) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге территорииясендә 18 яшे тулмаган һәм дайми яшәүче затларның имзалары;

3) кул кую кәгазенә үз имзасын үз кулы белән керту датасын күрсәтмичә гражданнар имзалары;

4) имзалар, алар түрында белешмәләр карандаш белән куелса, кулдан язылмаган булса;

5) гражданнар түрында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә керту даталарында төзәтмәләр белән имзалар, әгәр бу төзәтмәләр гражданнар, имза жыючылар тарафыннан махсус әйтегендә булса,;

6) әлеге Нигезләмәгә 3 нче күшымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имза кую кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (№4 күшымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, подписка кәгазьләре килгән көннән 15 көн эчендә, гавами тыңлаулар билгеләү түрында я гавами тыңлаулар билгеләү түрында гаризаны кире кагу түрында Карап кабул ител.:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми.

2) тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны халык алдында тыңлаулар үткөрү түрындагы инициативаны күрсәтү өчен житәрлек түгел.

2.6. Ачык тыңлаулар билгеләү түрындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан житешсезлекләрне бетерү шарты белән, гавами тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат керту өчен киртә түгел.

2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү түрындагы мәсьәлә Совет Регламенты нигезендә карала.

2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү түрында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көнлек срокта гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле адресына язмача дәлилләнгән хәбәрнамә

жибэрэ.

3. Совет, башлык, гавами тыңлауларны билгеләгәндә, тыңлаулар уздыру вакыты, вакыты һәм урыны, оештыру комитеты составы, тәкъдимнәрне исәпкә алу һәм муниципаль хокукий акт проекты түрүнде фикер алышуда гражданнарның катнашуы тәртибе түрүнде гавами тыңлауларга чыгарылучы тиешле муниципаль актлар кабул итә.

Ачык тыңлауларны үткәру датасы-гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса.

## Статья 6 Гавами тыңлаулар түрүнде мәгълүмат

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегендә яшәүчеләргә гавами тыңлауларны билгеләп кую түрүнде мәгълүмат гавами тыңлауларны массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмати системаларда халык тыңлауларын үткәру көненә (федераль законнарда, Устав, әлеге Нигезләмәдә башкасы каралмаган булса) календарь көннәрендә исәпләнә торган мәгълүмати стендта бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 Ачык тыңлауларның нәтиҗәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм (яки) башка мәгълүмат системаларында һәм мәгълүмат стендларында басылышып чыга.

Мәгълүмати стендлар, мәгълүматтан файдаланучыларны мәгълүмат белән тәэммин иту мөмкинлеген исәпкә алыш, Яхшы карала торган урыннарда жиһазландырыла.

Мәгълүмат стендларын урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш, ул кулланучының мәгълүматны озак вакытлар уңайсыз хәлдә калдырырга мәжбүр булуын искәртә.

Мәгълүмати стендларны тәсле бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмати стендлар А4 форматындагы карманнар белән жиһазландырылыша мөмкин, аларда мәгълүмат битләре урнаштырылган.

2. Проект экспозициясен үткәру мәйданчыгы, ачык тыңлауларда яки җәмәгать фикер алышуларында каралырга тиеш, шулай ук проект экспозициясенә килучеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә җәмәгать фикер алышулары үткәру түрүнде хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эше чорында килучеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект түрүнде басма мәгълүмати материаллар таратыла. Экспозициягә килучеләр, экспозициягә килучеләрне исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәрмәләр язу өчен, фикер алышына торган проектка, мәсьәләгә язма рәвештә тиешле китапка (журнал) үз тәкъдимнәрен, искәрмәләрен кертергә хокуклы.

Проект экспозицияләрендә тәкъдим ителә:

- проект;
- проектка аңлатма языу;

- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезендә алынган килешүләрнең күчermәләре;
- массакүләм мәгълүмат чараларның ял көннәре курсәткечләрен күрсәтеп, проект буенча гавами тыңлаулар яки ижтимагый фикер алышулар үткәру турында мәгълүмат хәбәрен бастырып чыгару күчermәсе;
- проектны әзерләүне (эшләүне) оештыручи шундый материалларны биргән очракта, гражданнарга фикер алышына торган проект буенча мәгълүмат бирү максатларында бүтән мәгълүмати һәм демонстрацион материаллар.

### Глава 3. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРГА ӨЗЕРЛЕК ҺӘМ ҮТКӘРҮ

#### Статья 7. Халық тыңлауларын әзерләү һәм үткәру

1. Ачык тыңлаулар муниципаль берәмлек халкы өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көннәре буенча 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр ачык тыңлаулар үткәрергә тәкъдим ителә). Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга телүүчеләргә тыңлаулар үткәрелә торган бинага киртәләрсез керү мөмкинлеген тәэммин итәргә бурычлы.

Ачык тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Ачык тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның мәсьәләләрен (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткәру тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, тыңлауларны үткәру инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар беркетмәсен алыш бара.

3. Рәислек итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләнене игълан итә һәм гавами тыңлауларны уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты теркәгән гаризалар бирү чираты белән билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар, үз тәкъдимнәрен тәшерергә һәм (яки) гавами тыңлауларда катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә күшүлүрга хокуклы.

Фикер алышу нәтиҗәләре буенча, гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан тәшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлеге төзелә.

5. Йомгаклау документын төзегәннән соң рәислек итүче тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр белән жирле әһәмияттәге мәсьәләнене (мәсьәләләрне) хәл итүнен юмгаклау вариантын тавышка куя. Ачык тыңлаулардагы карарлар ачык тавыш бирү юлы белән тыңлауларда катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләнене хәл иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыела. Тавыш бирү нәтиҗәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык

тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе күл күя.

6. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көнлек сротка, гавами тыңлаулар уздырылган көннән соң, гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (6 нчы күшымта), анда күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);
  - 2) ачык тыңлаулар үткәрү инициаторы;
  - 3) гавами тыңлауларны билгеләп кую туринда хокукий актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү)датасы;
  - 4) ачык тыңлауларны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны;
  - 5) ачык тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты;
  - 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукуна ия булучылар туринда мәгълумат;
  - 7) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан тәшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл иту буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге;
  - 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
  - 9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.
7. Ачык тыңлаулар нәтижәләре туринда бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән алыш, эш көннәрендә исәпләп чыгарылырга (халыкка житкерелергә) 3 көнлек сротка бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.
8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре туринда бәяләмә гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карап кабул иту өчен жаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш. Карап нәтижәләре мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре туринда бәяләмәне караган көннән алыш, 3 көнлек сротка бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына кадәр житкерелә.
9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре туринда бәяләмә, законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, тәкъдим иту характеристына ия

**Бүлек 4. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, ЖИРЛЕ  
БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА  
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ,  
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ,  
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ  
ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ  
ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ**

**Статья 8. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Уставы проектын һәм уставка үзгәрешләр керту туринда Совет карары проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре**

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту туринда Совет карары проекты, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда" 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федераль

законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә соңга калмычча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелегә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай үк проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет каары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай үк уставка Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарның аның фикер альшуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проекты яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы каары проекты буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар бастырылғаннан соң 10 көннән дә соңга калмычча үткәрелә.

4. Устав проекты яисә муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

#### Статья 9. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар үткәрүне гамәлгә ашыручы орган-оештыру комитеты.

Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Карап кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каарлар алар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә соңга калмычча уздырыла.

#### Статья 10. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше

стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

**Статья 11. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре**

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындағы 5 өлешеннән тыш, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

**Статья 12. Муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча ижтимагый фикер альшуларда, гавами тыңлауларда мәсьәләләрне карау үзенчәлекләре**

Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнен, үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, жир кишәрлегеннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш.

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер альшуларын, ачык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән.

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары һәм жирлекләрнең генераль планнарына, шәһәр округларының генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар (алга таба - ижтимагый фикер альшулар яки гавами тыңлаулар) буенча жәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнен һәр торак пунктында үткәрелә.

Жәмәгать фикер альшуларында яки гавами тыңлауларда катнашучыларны

жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәэмин итү максатларында жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәргәндә торак пункт территориясе бер өлешкә буленергә мөмкин.

Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмlek уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының норматив хокукий акты белән билгеләнә һәм бер айдан кимрәк һәм өч айдан да артмаска тиеш.

Чуаш Чупрәле авыл жирлеге башлыгы, ижтимагый фикер алышуларның яки ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

1. генераль план проекты белән килешү һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органына жибәру турында.;
- 2) генераль план проектын кире кагу һәм аны эшләп бетерүгә жибәру турында.

Татарстан Республикасы  
Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру hәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәгә 1 нче Кушымта

### АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

50 кешедән торган инициатив төркем Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль района Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге халкы инициативасы буенча халық алдында түбәндәге сораулар буенча ачык тыңлаулар уздырырга тәкъдим итә:

Ачык тыңлаулар үткәрү кирәклеген нигезләү: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Кушымта (фактта тапшырыла торган документлар күрсәтелә):

- 1)муниципаль хокукий акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма языу;
- 3)финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукий акт кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру естәмә матди hәм башка чыгымнар таләп итә);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме Иsemлеге;
- 5) жыелыш беркетмәсе, анда төзү турында Карап кабул ителде гражданнарның инициатив төркеме;
- 6) хат.

гражданнарның инициатив төркеме

вәкаләтле вәкиле \_\_\_\_\_

(подпись) (Ф.И.О.)

гражданнарның инициатив төркеме

секретаре \_\_\_\_\_

(подпись) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы  
 Чүпрэле муниципаль  
 районы Чуаш Чүпрэле авыл  
 жирлегендә ачык тыңлаулар  
 оештыру həm уткәрү  
 тәртибе турында  
 нигезләмәгә 2 нче Кушымта

### ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

N п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме həm туган елы (18 яшендә-туу көне həm ae)	Яшəү адресы (паспорт нигезендə яшəү)	Паспорт мəгълуматлары (сериясе, шəхесне раслаучы документ номеры, кем həm кайчан бирелгэн.)	имза

гражданнарың инициатив төркеме  
 вәкаләтле вәкиле \_\_\_\_\_  
 (подпись) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы  
Чүпрәле муниципаль  
районы Чуаш Чүпрәле авыл  
җирлегендә ачык тыңлаулар  
оештыру hәм үткәрү  
тәртибе турында  
нигезләмәгә Зинче Кушымта

## ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЕ

По вопросу:

"  
Без, тубәнрәк язылучылар, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль  
районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегенең халык инициативасы буенча ачык  
тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз:  
"  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_"

N п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме hәм туган елы	18 яшьтәгеләргә туган елы (өстәмә -көне hәм туган ай)	Яшәү адресы (паспорт нигезендә яшәү)	Паспорт мәгълүматлар ы (сериясе, шәхесне раслаучы документ номеры, кем hәм кайчан бирелгән.	Имза hәм дата

Язылу көгазе таныклыйм:

\_\_\_\_\_

(фамилия, имя, отчество, серия, номер и дата выдачи паспорта или документа, заменяющего  
паспорт гражданина, с указанием наименования или кода выдавшего его органа, адрес места  
жительства лица, собиравшего подписи, его подпись и дата ее внесения).

\_\_\_\_\_

гражданнарың инициатив төркеме  
вәкаләтле вәкиле

(подпись) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы  
Чүпрәле муниципаль  
районы Чуаш Чүпрәле авыл  
җирлегендә ачык тыңлаулар  
оештыру hәм үткәрү  
тәртибе турында  
нигезләмәгә 4нче Кушымта

**ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ  
БЕРКЕТМӘСЕ**

Түбәндәге сорай буенча:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл  
җирлеге Советына тәкъдим ителгән гражданнар саны, ачык тыңлаулар үткәрү  
инициативасын хуплаучы гражданнар саны \_\_\_\_\_".

Сайлаучылар имзалары тикшерелде \_\_\_\_\_, алар арасыннан  
гамәлдә түгел \_\_\_\_\_ түбәндәге сәбәпләр буенча:

Гамәлдә булмаган имзалар саны - \_\_\_\_\_.

Советка фактта тәкъдим ителгәннәрдән гамәлдә булган имзаларның  
гомуми саны \_\_\_\_\_.

Эшче төркем житәкчесе \_\_\_\_\_  
(подпись) (Ф.И.О.)

Эшче төркем әгъзалары \_\_\_\_\_  
(подпись) (Ф.И.О.)  
(подпись) (Ф.И.О.)

(дата, время)

Гражданнарың инициатив төркеме  
вәкаләтле вәкиле \_\_\_\_\_  
(подпись) (Ф.И.О.)

Гражданнарың инициатив төркеме  
секретаре \_\_\_\_\_

(подпись) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы  
Чүпрәле муниципаль  
районы Чуаш Чүпрәле авыл  
жирлегендә ачык тыңлаулар  
оештыру hәм үткәрү  
тәртибе турында  
нигезләмәгә 5нче Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

"\_\_\_" 20\_\_ г. N \_\_\_\_

с. \_\_\_\_\_

Публичные слушания по инициативе: \_\_\_\_\_  
назначены \_\_\_\_\_ от \_\_\_\_\_ N \_\_\_\_\_  
(муниципальный правовой акт)

(наименование муниципального правового акта)  
басылган (обнародованным): \_\_\_\_\_  
Түбәндәгे адрес бенча уздырылган: \_\_\_\_\_

(дата проведения)

Оештыру комитеты: \_\_\_\_\_

Катнаштылар: \_\_\_\_\_

Рәислек итүче : \_\_\_\_\_

Секретарь: \_\_\_\_\_

Экспертлар:

Участники публичных слушаний: (количество зарегистрированных участников)  
\_\_\_\_\_

Участники, выступающие на публичных слушаниях:  
\_\_\_\_\_

Слушали:

(Ф.И.О.)

1.

(Ф.И.О.)

2.

(Ф.И.О.)

3.

(Ф.И.О.)

Телдэн һәм язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны  
\_\_\_\_\_ , шул исәптән:

N п/п	Тәкъдимнәр, күрсәтмәләр	Тәкъдим кертуче

Рәислек итүче \_\_\_\_\_  
(подпись) (Ф.И.О)

Секретарь \_\_\_\_\_  
(подпись) (Ф.И.О)

Татарстан Республикасы  
Чүпрэле муниципаль районы Чуаш Чүпрэле авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турында нигезләмәгә 6 нчы Кушымта

## АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

" " 20 г. авылы

Билгеләнгән: инициативасы белән

от N (муниципальный правовой акт)

Халыкка житкерелгән: (наименование муниципального правового акта)

Түбәндәгә адрес бенча уздырылган:

(дата проведения)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорая (сораулар)

Ачык тыңлаулар үткәру инициаторы

Халык тыңлауларын үткәру датасы, вакыты һәм урыны

Халык тыңлауларын үткәру датасы, вакыты һәм урыны

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукуна ия булучылар турында мәгълүмат

Гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар, катнашучылар тәкъдимнәре, курсәтмәләре		курсәтмәләр(тәк ъдимнәр) көртөлде (хупланды)	Искәрмә
N п/п	Сорауның формулировкасы яки проект исеме	N п/п	тәкъдимнәң тексты	Экспертларның (катнашучыны)	
1		1.1.			
		1.2			
2		2.1			
		2.2			
3		3.1.			
		3.2.			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты: \_\_\_\_\_

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтиҗәләре:

әйе \_\_\_\_\_ (кеше)

юк \_\_\_\_\_ (кеше)

тоткарланган \_\_\_\_\_ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе \_\_\_\_\_

Оештыру комитеты секретаре \_\_\_\_\_